

Vergaderjaar 2012–2013

33 496

Wijziging van de gemeentelijke indeling in een deel van de provincie Fryslân

B

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 11 juni 2013

1. Algemeen

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het voorlopig verslag van de Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning, inzake het wetsvoorstel tot wijziging van de gemeentelijke indeling in een deel van de provincie Fryslân.

De leden van de fractie van de **ChristenUnie** hebben kennisgenomen van wetsvoorstel 33496 en hebben daarover nog enkele vragen. De leden van de fractie van de **SP** sluiten zich bij deze vragen aan.

2. De grenscorrectie tussen Skarsterlân en Heerenveen

*De leden van de **ChristenUnie**-fractie willen inzicht krijgen in de wijze waarop door provincie en Rijk geopereerd is na de opdracht die het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: het ministerie) op 9 september 2011 aan de provincie gaf en waarin is aangegeven dat de procedure met betrekking tot de grenscorrectie tussen Skarsterlân en Heerenveen opnieuw moest worden doorlopen. Het bezwaar was dat er niet was gehandeld conform de Wet algemene regels herindeling (hierna Wet arhi) Op welke wijze is er nadien wel gehandeld conform de Wet arhi?*

Met de brief van 9 september 2011 van mijn ambtsvoorganger zijn gedeputeerde staten van de provincie Fryslân en de gemeenten Skarsterlân, Lemsterland en Gaasterlân-Sleat, die beoogden per 1 januari 2013 te fuseren, op de hoogte gesteld van zijn besluit om de samenvoeging van deze drie gemeenten aan te houden. Een van de redenen hiervoor betrof de voorgestelde grenscorrectie tussen de huidige gemeente Skarsterlân en de huidige gemeente Heerenveen. Doordat de grenscorrectie niet in het herindelingsontwerp was opgenomen, maar pas in het gewijzigde herindelingsadvies, hadden de inwoners van de drie

samen te voegen gemeenten als die van de gemeente Heerenveen zich niet kunnen uitspreken over dit onderdeel van het herindelingsadvies.

Op 27 oktober 2011 heeft mijn ambtsvoorganger een brief gestuurd naar de gemeenten Gaasterlân-Sleat, Lemsterland, Skarsterlân en Heerenveen en de provincie Fryslân over de vormgeving van de aanvullende zienswijzeprocedure. In deze brief zijn de afspraken bevestigd die eerder met de betrokken gemeentebesturen waren gemaakt en de gemeenten gevraagd om te voorzien in een zienswijzeprocedure met betrekking tot de grenscorrectie tussen Skarsterlân en Heerenveen. Met deze aanvullende zienswijzeprocedure zijn de inwoners van de vier gemeenten alsnog in de gelegenheid gesteld om zich over de grenscorrectie uit te spreken en zijn alle procedurele stappen uit de Wet arhi doorlopen.

De indieners van een zienswijze zijn op de hoogte gesteld dat de zienswijze aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zouden worden gestuurd, opdat deze betrokken konden worden bij de besluitvorming over het onderhavige wetsvoorstel. In het voorjaar van 2012 zijn de ingediende zienswijzen door de gemeenten op het ministerie ontvangen.

Op 5 december 2012, na indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer, is een brief gestuurd aan de indieners van een zienswijze waarin zij zijn geïnformeerd over het besluit over de grenscorrectie.

De aan het woord zijnde leden vragen hoe is omgegaan met de ingediende zienswijzen uit de betreffende dorpen die zich verzetten tegen de grenscorrectie en tegen herindeling bij Heerenveen. De zienswijzen zijn uiteindelijk volgens opstellers ingediend bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hoe zijn deze daar beoordeeld?

In veel van de zienswijzen die zijn ontvangen naar aanleiding van de aanvullende zienswijzenprocedure, zijn bezwaren geuit over het opnemen van de grenscorrectie in het wetsvoorstel. Bij de beoordeling van de zienswijzen heb ik de volgende overwegingen gehanteerd:

- Ingevolge artikel 3, tweede lid, van de Wet arhi, kan een grenscorrectie ook bij gelijklopende raadsbesluiten of bij besluit van provinciale staten doorgevoerd worden. Het oordeel van de gemeenteraad en de provincie over de grenscorrectie ter zake komt derhalve een bijzonder zwaar gewicht toe;
- De grenscorrectie kan op de op de steun rekenen van alle betrokken gemeenteraden en de provincie heeft hierover een positieve zienswijze ingediend;
- Een deel van de op te heffen gemeente Boarnsterhim, het gebied ten oosten van het Hearrenfeansterkanaal/It Deel (het zuidelijk deel van Boarnsterhim) gaat over naar de gemeente Heerenveen. Dit grenst aan het gebied van de gemeente Skarsterlân waar de grenscorrectie op ziet. Door beide gebieden (waaronder ook een bedrijventerrein) over te laten gaan naar de gemeente Heerenveen kan het integraal beheerd worden door één gemeente;
- De maatschappelijke oriëntatie van de inwoners van het gebied is gericht op Heerenveen. Voor bovenlokale voorzieningen (middelbare school etc.) zijn de bewoners van deze dorpen georiënteerd op Heerenveen en niet op de gemeente Skarsterlân;

Omdat de overgang van Haskerdijken en Nieuwebrug een grenscorrectie betreft die ook bij gelijklopende raadsbesluiten doorgevoerd kan worden, komt aan het oordeel van de betrokken gemeenteraden bij de afweging om de grenscorrectie wel of niet over te nemen een bijzonder gewicht toe. Er moeten dus, anders gezegd, zwaarwegende redenen zijn om niet in te

stemmen met de door de gemeenten voorgestelde grenscorrectie. Dergelijke redenen zijn echter naar mijn oordeel niet naar voren gekomen in de aanvullende zienswijzenprocedure. Alles overziend heb ik daarom besloten om de grenscorrectie op te nemen in het wetsvoorstel.

De aan het woord zijnde leden vragen of de regering mogelijkheden heeft de gewraakte grenscorrectie te (laten) schrappen?

Grenscorrecties kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Zowel bij gelijklopende besluiten van de betrokken gemeenteraden, bij besluit van provinciale staten of bij wet. De wetgever komt daar meestal niet aan te pas. In de praktijk vinden grenscorrecties doorgaans plaats bij gelijklopende raadsbesluiten of in sommige gevallen bij besluit van provinciale staten. Het schrappen van de grenscorrectie is mijns inziens onwenselijk, de wijziging van de gemeentegrens berust immers op de instemming van de raden van de betrokken gemeenten en er zijn geen zwaarwegende redenen naar voren gekomen uit de aanvullende zienswijzenprocedure om dit gemeentelijke oordeel niet te volgen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk